gemeente Rheden

Velp | Rheden | De Steeg | Ellecom
Dieren | Spankeren | Laag-Soeren

Gemeentehuis Hoofdstraat 3 | 6994 AB De Steeg | Postbus 9110 | 6994 ZJ De Steeg
T (026) 49 76 911 | F (026) 49 76 518 | E gemeente@rheden.nl | www.rheden.nl

Aan de leden van de Gemeenteraad Rheden

datum	zaaknummer	uw brief/kenmerk
29 december 2021		
behandeld door	**doorkiesnummer**	**bijlage(n)**
H. Burg en N. Peekstok		1

onderwerp
Doorbraakmethode

Beste raadsleden,

In deze raadsbrief wil ik u informeren over de inzet van de Doorbraakmethode binnen Rheden en de resultaten van de pilot.

Aanleiding
Vanuit de gemeente wordt een grote verscheidenheid aan voorzieningen ingezet om inwoners te helpen zelfstandig te blijven. Voor de meeste inwoners zijn deze voorzieningen toereikend. We zien echter ook een groep gezinnen die kampen met een grote verscheidenheid aan problemen, zoals psychische, fysieke en financiële problemen. Deze gezinnen gebruiken meer voorzieningen dan ze kunnen overzien, zonder dat ze daar echt mee geholpen zijn. Vaak is hierin het overzicht zoek. Landelijk weten we dat dit geldt voor ca. 1% van de Nederlandse gezinnen. Aan deze groep wordt wel zo'n 30% van de publieke middelen besteed, zonder dat dit leidt tot een duurzame oplossing.

Binnen de gemeente Rheden kennen we ca. 125 gezinnen die gebruik maken van drie of meer vormen van ondersteuning vanuit de gemeente. Zij zijn bij ons bekend vanuit verschillende wetten (jeugdwet, participatiewet, Wmo en wet gemeentelijke schulddienstverlening). Dit kunnen complexe casussen zijn, waarbij onze reguliere aanpak niet altijd een permanente oplossing brengt. We zien dat wetten en regels hierbij niet centraal mogen staan, maar dat maatwerk nodig is in de leefwereld van de inwoners.

De organisatie van hulp voor deze doelgroep is gecompliceerd, waardoor onbedoelde negatieve effecten kunnen optreden. Wetgeving kan elkaar daarbij in de weg zitten. Een voorbeeld is dat een adres nodig is om een uitkering aan te vragen, maar er eerst een inkomen moet zijn om een huurcontract aan te gaan. Samenwerken met verschillende organisaties blijkt vaak moeilijk te zijn. Het blijkt bijvoorbeeld dat het probleem achter de voordeur vanaf de vierde hulpverlener niet kleiner, maar eerder groter wordt. En daarbij resulteren de onbedoelde effecten in hoge maatschappelijke kosten. Nog belangrijker, de huishoudens oftewel de inwoners worden niet adequaat geholpen.

Om de ineffectieve patronen van het systeem te doorbreken en om voorzieningen met meer succes in te zetten is door het Instituut voor Publieke Waarden (IPW) de Doorbraak-methode ontwikkeld.

De Doorbraakmethode
Met de Doorbraakmethode werken we aan een duurzaam perspectief voor het gehele huishouden. Door middelen (bijvoorbeeld geld, maar ook voorzieningen) effectief te gebruiken, verlagen we de maatschappelijke kosten. De aanpak is bedoeld voor multiprobleem-huishoudens waarbij de huidige inzet van hulp niet leidt tot een structurele oplossing en de maatschappelijke kosten hoog zijn.

Een professional die betrokken is bij zo'n gezin, ziet dat er in deze casus meer nodig is dan wat we tot nu toe kunnen bieden. De hulpverlener gaat vanuit de Doorbraakmethode nogmaals het gesprek aan met het gezin – hij of zij luistert naar het verhaal, kijkt samen naar de huidige hulp en onderzoekt het ideale toekomstbeeld. Samen met alle betrokken partijen wordt vervolgens een 'Doorbraakplan' opgesteld.

Het plan bevat een helder overzicht van de doorbraken die nodig zijn om naar het gewenste perspectief toe te werken met een kosten-baten analyse op basis van deze doorbraken. Voor de doorbraak is ook een (bureaucratie-vrij) budget beschikbaar. Alle betrokken partijen gaan vervolgens binnen het plan aan de slag.

Naast het bieden van een doorbraak voor het gezin, wordt de doorbraakmethode ook ingezet om te onderzoeken wat er structureel beter kan. Wanneer dezelfde casuïstiek of hulpvraag vaak voorkomt, kan gekeken worden of een oplossing structureel gemaakt kan worden.

Pilot Rheden
Wij willen energie steken in de transformatie van het sociaal domein. Daarbij beginnen we in de praktijk en bij de inwoner zelf. Gemeente Rheden heeft het IPW gevraagd ons te helpen met het implementeren van de doorbraakmethode in Rheden.

Voor de inzet van het IPW en het realiseren van bureaucratie-vrij budget hebben de Dullertsstichting en het Sint Nicolai Broederschap budget beschikbaar gesteld.

We zijn gestart met een pilot waarbinnen ruimte was voor 10 casussen, met de focus op schuldhulpverlening en jeugd. Binnen Rheden zijn 19 casussen aangemeld. Voor 10 van deze casussen is geen plan gemaakt, omdat bleek dat de doorbraakmethode niet de meest passende manier was om de casus op te pakken. De doorbraakmethode bleek niet altijd nodig, omdat een situatie al was opgelost of de doorbraakmethode bleek niet passend, omdat de inwoner niet mee wilde werken.
Op het moment van schrijven zijn voor 7 casussen doorbraakplannen opgesteld. Voor de overige twee casussen wordt nog invulling gegeven aan het plan.

We willen met u de resultaten van deze 7 casussen delen. De oplossing binnen iedere casus is anders en steeds opnieuw maatwerk. De casussen en oplossingen lopen sterk uiteen. In de bijlage vindt u een uitgebreide omschrijving van één van de casussen en inzicht in een aantal van de andere oplossingen. De persoonsgegevens die in het rapport worden gebruikt zijn fictief om de privacy te waarborgen.

Resultaten
Het doorbraakplan is geschreven samen met de inwoner. De betrokken professional en inwoner zijn het samen eens dat dit de juiste inzet is om de situatie te doorbreken. Het resultaat is dus een gedragen plan door de inwoner en de consulent.

Bij het leveren van maatwerk was de verwachting vooraf dat wij (gelegitimeerd) af moeten wijken van wet- en regelgeving. Binnen de huidige casussen zijn de oplossingen gevonden binnen ruimte die wet- en regelgeving ons reeds biedt.

Voor de 7 doorlopen casussen uit de pilot is een kosten-baten analyse uitgevoerd. Daarbij is gekeken naar de kosten die op dit moment worden gemaakt in de casus, naar de kosten die dreigen wanneer er geen interventie plaatsvindt en naar de kosten van het doorbraakscenario. Dit alles is in beeld gebracht voor het eerste jaar na de doorbraak. Ten opzichte van het dreigende scenario is in deze 7 casussen zo'n €32.735 per gezin bespaard voor het eerste jaar na de interventie.

Wat we zien in de kosten-baten analyse dat de dreigende scenario's het meeste drukken op de jeugdwet en de Wmo. Een groot deel van de zorg wordt op deze vlakken bespaard. Daar tegenover zien we dat de doorbraken investeringen vragen vanuit met name de participatiewet en de schuldhulpverlening. Een investering vanuit deze twee wetten, zorgt ervoor dat inzet van zorg kan worden voorkomen op andere taakvelden.

Vervolg

We zien dat maatwerk iets oplevert voor de inwoner en voor ons. Het zorgt voor toekomstperspectief bij de inwoner. Het leveren van maatwerk kost de gemeente aan de voorkant meer tijd, maar het zorgt daartegenover voor lagere maatschappelijke lasten en het zorgt voor nieuwe input voor structurele oplossingen en beleid. Op dit moment zijn we aan de slag om deze manier van werken in te bedden in onze organisatie. Er wordt toegewerkt naar een doorbraakteam waar consulenten heen kunnen met casussen die om een doorbraak vragen. De reeds betrokken consulent en het team gaan samen met de inwoner aan de slag met een maatwerkplan. Er worden reguliere overleggen opgezet tussen beleid en uitvoering, om aandachtspunten vanuit de casussen mee te kunnen nemen in beleid, regels, inkoop etc.
We willen het leveren van integraal maatwerk makkelijker maken daar waar het nodig is.

Vertrouwende u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben,

Met vriendelijke groet,

Marc Budel,
wethouder Jeugd

Gea Hofstede,
wethouder Wmo, Inkomen,
Schuldhulpverlening